

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 69.645 van 18 november 1997
in de zaak A. 74.950/XII-279.**

In zake : Christine AERTSSEN,
die woonplaats kiest bij
advocaat B. VERMEERSCH,
kantoor houdende te BRUGGE,
Generaal Lemanlaan 103

tegen :

de Vlaamse Autonome Hogeschool Antwerpen,
gevestigd te ANTWERPEN,
Keizerstraat 15.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het 9 juli 1997 gedateerd verzoekschrift dat Christine AERTSSEN heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van :

- "1. Advies van juni, niet gedateerd (lees : 21 mei 1997), waarbij de commissie oordeelt dat er geen voldoende basis aanwezig is om inzake 'ruime artistieke faam' een positief advies te geven.
2. De beslissing van 24 juni 1997 (lees : 9 juni 1997) waarbij beslist werd geen artistieke faam toe te kennen aan verzoekende partij.";

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur R. VAN DER GUCHT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 22 september 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 14 oktober 1997;

Gelet op het arrest nr. 68.940 van 21 oktober 1997 waarbij de debatten worden heropend en de zaak opnieuw wordt vastgesteld op de openbare terechtzitting van 4 november 1997;

Gehoord het verslag van staatsraad J. BAERT;

Gehoord de opmerkingen van advocaat B. VERMEERSCH, die verschijnt voor verzoekster, en van advocaat L. MOREAU, die loco advocaat W. VAN CAENEGHEM verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur R. VAN DER GUCHT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies van de auditeur-generaal;

1. Overwegende dat voor een goed begrip van de zaak eerst het wettelijk kader wordt geschetst waarin de bestreden beslissingen moeten worden geplaatst.

Door het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap (hierna : "hogescholendecreet") wordt het hoger onderwijs gereorganiseerd. Zo worden de instellingen voor hoger kunstonderwijs in de hogescholen geïntegreerd.

Artikel 101 van het decreet bepaalt dat de ambten van het onderwijzend personeel van de hogescholen in de volgende drie groepen worden ingedeeld :

- "1° groep 1 : de praktijklector, de hoofdpraktijklector, de lector en de hoofdlector;
- 2° groep 2 : het assisterend personeel : de assistent, de doctor-assistent en de werk-leider;
- 3° groep 3 : de docent, de hoofddocent, de hoogleraar en de gewoon hoogleraar".

Titel VII van het decreet voorziet in overgangsbepalingen. Afdeling 2 van hoofdstuk II (de artikelen 317 tot en met 332quater) bevat overgangsbepalingen voor het onderwijzend personeel.

Het eerste van die artikelen, artikel 317, luidt als volgt : "De Vlaamse regering stelt de concordantie vast van de vervangen ambten met de overeenstemmende nieuwe ambtsbenamingen zoals bepaald in artikel 101".

De in artikel 317 van het hogescholendecreet bedoelde concordantie wordt vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 12 juni 1995 houdende concordantie van de ambten van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel van de hogescholen (hierna : "concordantiebesluit").

Bij artikel 133 van het decreet van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII (hierna : "onderwijs-decreet VII") wordt artikel 317, met uitwerking vanaf 1 januari 1996, aangevuld met volgende twee nieuwe leden :

"Voor wat betreft de leden van het onderwijzend personeel, belast met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten in een basisopleiding van twee cycli of in de erbij aansluitende lerarenopleiding, behorend tot de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst, produktontwikkeling en architectuur, opleiding tot interieurarchitect, dient de Vlaamse regering de concordantie tot docent voor te behouden aan de personeelsleden die over een ruime artistieke faam beschikken.

Het hogeschoolbestuur kent de artistieke faam toe en legt hiervoor de beoordelingscriteria vast."

Deze aanvulling beoogt "de creatie van een decretale basis voor de in het (concordantie)besluit vastgelegde werkwijze" (Vlaamse Raad, Gedr. St., 310 (1995-1996) - Nr. 2, p. 18, en Nr. 3, p. 38-39);

2. Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

2.1. Verzoekster is vast benoemd als lerares artistieke vakken aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (KASK) te Antwerpen, met als specialiteit illustratie.

Als zodanig valt zij onder "de leden van het onderwijzend personeel, belast met artistiekgebonden onderwijsactiviteiten" waarvoor overeenkomstig artikel 3 van het concordantiebesluit de volgende concordantie geldt:

"(...)

2° Het ambt van docent vervangt :

a) het wervingsambt van leraar artistieke vakken aan instellingen voor hoger kunstonderwijs (...)
voor zover het betrokken personeelslid er blijk van heeft gegeven over een ruime artistieke faam te beschikken. Het hogeschoolbestuur beoordeelt dit criterium."

"De personeelsleden", zo voegt het besluit eraan toe, "die één van de onder artikel 3, 2°, eerste lid, opgesomde ambten uitoefenden op 30 juni 1995 en waaraan met toepassing van het tweede lid van artikel 3, 2°, niet het ambt van docent kan worden toegewezen, verkrijgen het ambt van assistent".

2.2. Op 12 december 1995 "beslist" - volgens de verwerende partij gaat het niet om een beslissing, maar slechts om een advies - de commissie belast met het beoordelen van de artistieke faam van de te concorderen personeelsleden van het departement Audiovisuele en Beeldende Kunst van de KASK dat verzoekster over de "ruime artistieke faam" beschikt, bedoeld in artikel 3 van het concordantiebesluit.

2.3. De raad van bestuur van de Hogeschool besluit op 22 januari 1996 echter :

"na grondig onderzoek van alle beschikbare documenten het advies van de commissie 'artistieke faam' van het departement Audiovisuele en Beeldende Kunst niet te aanvaarden en (...) de betrokken departementsraad (te verzoeken) opnieuw een commissie artistieke faam aan te wijzen op basis van de geldende criteria en met een nieuwe samenstelling. Hierbij kan gedacht worden aan het inschakelen van ere-directeurs.

De nieuwe commissie zal het advies dat werd uitgebracht door de vorige commissie, evenals de niet aanvaarde dossiers aan een autonoom onderzoek onderwerpen. De beslissingen van de nieuwe commissie dienen gemotiveerd te worden".

2.4. In een brief van 26 maart 1997 worden volgende "criteria voor artistieke faam" aan de kandidaten medegedeeld :

"Criteria voor artistieke faam kunnen o.m. zijn

1. - tentoonstellingen in vooraanstaande binnenlandse of buitenlandse galerijen of musea;
 - publicaties over het werk van de betrokkene in vakbladen, tijdschriften of kranten;
 - eigen publicaties of gerealiseerde dossiers of portfolio in verband met het vakgebied;
 - internationale en/of nationale prijzen;
 - deelname aan belangrijke manifestaties in binnen- en buitenland;
 - realisaties voor internationale of nationale instellingen en bedrijven;
 - relevante bijdragen aan belangrijke producties;
 - belangrijke artistieke creaties uit het betrokken vakgebied;
 - andere

EN

2. - pedagogische-, organisatorische-, artistieke activiteiten in en voor de instelling;
3. - artistieke activiteiten moeten verband houden met de artistiekgebonden opleidingsonderdelen die de betrokkene doceert".

2.5. Op 21 mei 1997 adviseert de commissie Artistieke Faam over verzoekster :

"De kandidate legt verdienstelijk werk voor op het vlak van de illustratie en is een figuur in de wereld van het kinderboek. Haar artistieke prestaties zijn echter niet overtuigend genoeg om aan het criterium 'ruime artistieke faam' te beantwoorden.

Als pedagoge functioneert zij positief en stimulerend tegenover haar studenten en zij legt een dege-

lijk pedagogisch dossier voor. Ook bezit zij internationale contacten. Haar bijdrage aan het opleidingsproces vertoont echter niet genoeg ontplooiing om voor een docentschap in aanmerking te komen.

De commissie oordeelt dat er geen voldoende brede basis aanwezig is om inzake 'ruime artistieke faam' een positief advies te geven."

2.6. Op 9 juni 1997 beslist de raad van bestuur van de Hogeschool verzoekster de "artistieke faam" niet toe te kennen; zij wordt dus geconcordeerd als assistent en niet als docent;

3. Overwegende dat de eerste bestreden beslissing zich tegenover de tweede bestreden beslissing verhoudt als een voorbereidende beslissing; dat ze dus niet mee geschorst of vernietigd dient te worden; dat haar onwettigheid wel de onwettigheid van de tweede bestreden beslissing kan meebrengen;

4. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

4.1.1. Overwegende, wat de eerste schorsingsvoorwaarde betreft, dat verzoekster in een eerste middel de schending aanvoert van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen; dat zij ter adstructie van dit middel onder meer uiteenzet : het advies van de commissie Artistieke Faam en de beslissing van 9 juni 1997 zijn niet afdoende gemotiveerd omdat de motivering "vaag, onduidelijk, onnauwkeurig, ongeldig en niet plausibel" is; wat eventueel niet overtuigend zou zijn aan haar artistieke

prestaties wordt op geen enkele manier aangetoond en kan niet worden afgeleid uit de motivatie van kwestieuze beslissing; de eerste commissie Artistieke Faam had haar wel "artistieke faam" toegekend; haar artistieke prestaties zijn, zoals blijkt uit haar curriculum vitae, indrukwekkend; op geen enkele manier wordt aangetoond dat haar bijdrage aan het opleidingsproces niet genoeg ontplooiing zou vertonen;

Overwegende dat verzoekster in haar zesde middel de schending aanvoert van het voorlaatste lid van artikel 3 van het concordantiebesluit en van artikel 100 van het hogescholendecreet; dat zij betoogt dat het duidelijk is dat alleen de artistieke faam moet worden beoordeeld en geen andere elementen, zodat de overweging dat "haar bijdrage aan het opleidingsproces (...) niet genoeg ontplooiing (vertoont) om voor een docentschap in aanmerking te komen" geen motief kon vormen om haar artistieke faam te beoordelen vermits het om een appreciatie van pedagogisch-organisatorische aard gaat vreemd aan haar artistieke faam;

4.1.2. Overwegende dat de verwerende partij ten aanzien van het eerste middel stelt : de beslissing is wel voldoende gemotiveerd; ter voldoening aan de motiveringsplicht opgelegd door de wet van 29 juli 1991, volstaat het immers dat de beslissing de feitelijke en juridische gronden doet kennen waarop ze is gesteund en die haar kunnen verantwoorden; het doel van de motiveringsplicht bestaat er in dat de betrokkene zou weten waarom een voor haar ongunstige beslissing is genomen, derwijze dat zij zich, met het ter beschikking staande rechtsmiddel, kan verweren tegen die beslissing door bijvoorbeeld aan te tonen dat de in de motivering tot uitdrukking gebrachte motieven niet gegrond zijn; verzoekster blijkt te weten waarom haar geen ruime artistieke faam werd toegekend wat op zich al blijkt uit

het feit dat zij in het verzoekschrift de "betreffende weerhouden" stellingen tracht te weerleggen;

Overwegende dat de verwerende partij op het zesde middel repliceert dat verzoeksters stelling dat de criteria "pedagogische en organisatorische activiteiten" eigenlijk niets met artistieke faam te maken hebben, niet opgaat "temeer daar verzoekende partij op voorhand op de hoogte werd gebracht dat de criteria om artistieke faam toe te kennen niet alleen bijvoorbeeld tentoonstellingen, publicaties, bepaalde deelnames en dergelijke zijn, doch ook pedagogische, organisatorische en artistieke activiteiten in en voor de instelling"; dat zij voorts stelt dat het logisch is dat het hogeschoolbestuur zelf de betreffende criteria kan en mag bepalen, wat dus impliceert dat zij eveneens als criteria pedagogische en organisatorische kwaliteiten mee mag voorstellen;

4.1.3. Overwegende dat beide middelen in verband met de motivering om de hierna vermelde redenen ernstig zijn;

Overwegende dat de sub 2.6. vermelde beslissing geen eigen motivering bevat, zodat de raad van bestuur van de Hogeschool geacht moet worden de aan het sub 2.5. weergegeven advies ten grondslag liggende motieven van de commissie Artistieke Faam overgenomen te hebben;

Overwegende dat het advies van die commissie als positieve punten voor verzoekster vermeldt 1) verdienstelijk werk op het vlak van de illustratie, 2) figuur in de wereld van het kinderboek, 3) als pedagoge functioneert zij positief en stimulerend tegenover haar studenten, 4) degelijk pedagogisch dossier, 5) internationale contacten, en als negatieve punten 1) artistieke prestaties zijn niet overtuigend

genoeg, 2) bijdrage aan het opleidingsproces vertoont niet genoeg ontplooiing; dat enkel voormelde negatieve punten een verantwoording kunnen vormen voor het feit dat de commissie "oordeelt dat er geen voldoende brede basis aanwezig is om inzake 'ruime artistieke faam' een positief advies te geven";

Overwegende, wat het tweede negatieve element over verzoeksters bijdrage aan het opleidingsproces betreft, dat dit geen uitstaans lijkt te hebben met haar artistieke faam, terwijl luidens het aangevulde artikel 317 van het hogescholendecreet enkel het criterium "ruime artistieke faam" mag worden gehanteerd; dat dit wordt bevestigd door de parlementaire voorbereiding van het onderwijsdecreet VII, waar het amendement dat aan de basis lag van de aanvulling van artikel 317 onder meer als volgt werd verantwoord :

"(...)

Aangezien de meeste leraren uit het HKO over een diploma van het hoger kunstonderwijs van de eerste of de tweede graad beschikten, en er tevens leraren artistieke vakken waren die in het verleden louter op basis van hun artistieke kunnen zijn aangeworven, kon een eenduidige overstap naar het docentschap, hetzij assistentschap via een eenvoudige referentie naar het diplomabezit van betrokkene niet worden gerealiseerd. Vandaar dat het ook niet mogelijk was om voor deze personeelsleden een één op één concordantie vast te leggen.

Rekening houdend met het feit dat bij het doceren van artistiek gebonden onderwijsactiviteiten niet zozeer het diplomaniveau, als wel de artistieke en het artistieke kunnen de hoofdrol spelen, werd geopteerd om de omschakeling naar het docentschap op basis van artistieke faam te laten gebeuren. (...)"

(Vlaamse Raad, Gedr. St., 310 (1995-1996) - Nr. 2, p. 18; zie ook Nr. 3, p. 38);

Overwegende, wat het eerste negatieve element over het niet voldoende overtuigend zijn van verzoeksters artistieke prestaties betreft, dat dit slechts een loutere stijlformule is en niet als een

deugdelijke motivering kan worden beschouwd; dat immers de commissie in haar advies niet verduidelijkt hoe zij tot die conclusie komt; dat daarenboven moet worden vastgesteld dat zelfs indien het advies een motivering zou bevatten, die motieven door de Raad van State niet zouden kunnen worden getoetst aan de gegevens van het dossier, vermits door de verwerende partij geen stukken worden voorgelegd waarop de commissie haar oordeel in verband met verzoeksters artistieke prestaties heeft gesteund;

Overwegende dat in die omstandigheden de middelen geput uit de schending van de motiveringsplicht als ernstig moeten worden beschouwd;

4.2.1. Overwegende, wat de tweede schorsingsvoorwaarde betreft, dat verzoekster onder meer aanvoert : de verlaging van docent naar assistent heeft niet alleen grote financiële gevolgen, maar houdt ook een degradatie in van haar huidige functie en van haar status als beeldend kunstenaar; het betekent tevens een degradatie van de erkenning van haar artistieke bedrijvigheid, niet alleen op moreel maar ook op materieel vlak, en is bovendien een blamage voor haar reeds gepresteerde leraarsopdracht; het verlies van "artistieke faam" betekent dat zij nooit tot docent benoemd kan worden en in het vervolg zal moeten werken onder leiding van een docent;

4.2.2. Overwegende dat de verwerende partij daar tegenover stelt : in hoofde van verzoekster is er geen moeilijk te herstellen nadeel aanwezig aangezien een eventuele vernietiging zou impliceren dat verzoeksters carrière met terugwerkende kracht zou worden gereconstrueerd, ook op het vlak van anciënniteit, toekenning van artistieke faam en dergelijk meer; men mag van een bijzonder begaafd milieu als het artistieke verwachten dat dit met de nodige zin voor relativiteit reageert op

de hiërarchie van titel, zodat redelijkerwijze mag worden aangenomen dat de artistieke kunde primordiaal is in bedoeld milieu en niet de plaats op de hiërarchische trap; het morele nadeel wordt volledig hersteld bij een eventuele vernietiging; in principe kent de buitenwereld de "honoratie" van verzoekster niet, tenzij zij zelf deze gegevens wereldkundig maakt; tenslotte is ook het financieel nadeel niet moeilijk te herstellen;

4.2.3. Overwegende dat het niet toekennen van "ruime artistieke faam" aan verzoekster tot gevolg heeft dat zij geen docent, maar assistent wordt; dat luidens artikel 104 van het hogescholendecreet het assisterend personeel de docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren bijstaat en onder hun leiding onderzoeks-, onderwijs- of begeleidingsopdrachten vervult, terwijl docenten, hoofddocenten, hoogleraren en gewoon hoogleraren volgens artikel 106 van voormeld decreet onderwijs verschaffen of projectmatig wetenschappelijk onderzoek verrichten; dat het in die omstandigheden begrijpelijk is dat verzoekster stelt een moreel nadeel te lijden door de weigering haar artistieke faam als voldoende ruim te beschouwen, waardoor zij, die zeker reeds sinds 1989 belast was met een zelfstandige onderwijsopdracht aan de KASK, thans in een ondergeschikte rol dreigt terecht te komen;

Overwegende dat een moreel nadeel uiteraard subjectief is, maar dat het niettemin in aanmerking genomen mag worden tenzij wanneer het iedere geloofwaardigheid mist of niet aan een redelijk denkend en voelend persoon kan worden toegeschreven, en op voorwaarde dat het bovendien aan de algemene eis van ernst en moeilijke herstelbaarheid voldoet; dat te dezen aan al die voorwaarden is voldaan;

4.3. Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde

wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 9 juni 1997 van de raad van bestuur van de Vlaamse Autonome Hogeschool Antwerpen waarbij beslist wordt de artistieke faam niet toe te kennen aan Christine AERTSEN.

Artikel 2.

De vordering wordt voor het overige verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op achttien november
1900 zevenennegentig, door de XIIe kamer, die was
samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. BAERT,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BORRET.